

Dosarul nr. 2rc-113/23
2-17209419-01-2rc-16112023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – V. Gîrleanu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Cimpoi, I. Secieru, A. Danilov
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău – V. Sîrbu, V. Cotorobai, D. Dulghieru

DECIZIE

27 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Centrul Științifico-Practic „Protecția Plantelor”
Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Serghei Leontean,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către
Centrul Științifico-Practic „Protecția Plantelor” Societate cu Răspundere Limitată
împotriva Societății Comerciale „Agrosudresurs” Societate cu Răspundere Limitată
cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzilor și compensarea cheltuielilor
de judecată,

împotriva încheierii din 29 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de avocatul Serghei Leontean
în interesele Centrului Științifico-Practic „Protecția Plantelor” Societate cu
Răspundere Limitată împotriva deciziei din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel
Chișinău,

constată:

La 01 noiembrie 2017, Centrul Științifico-Practic „Protecția Plantelor”
Societate cu Răspundere Limitată (în continuare CȘP „Protecția Plantelor” SRL) a
depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății Comerciale
„Agrosudresurs” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare
SC „Agrosudresurs” SRL) cu privire la încasarea datoriei, a penalității, dobânzilor și
a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, în baza contractului de vânzare-cumpărare
nr. PP 225/2016 din 06 aprilie 2016, a livrat SC „Agrosudresurs” SRL produse de
uz fitosanitar, fapt confirmat prin facturile fiscale semnate de aceasta și pe care sunt
aplicate amprenta ștampilei.

Conform p.2.4 al aceluiași contract, marfa urma a fi achitată în termen de până
în data de 15 decembrie 2016.

Reclamanta a menționat că, SC „Agrosudresurs” SRL nu execută
angajamentele asumate față de CȘP „Protecția Plantelor” SRL prin contractul de

vânzare-cumpărare și are o restanța la plățile scadente în valoare de 1 026 405,83 de lei.

Totodată, conform pct. 5.3, în cazul întârzierii cu plata, cumpărătorul va plăti o penalitate în mărime de 0,2 % pentru fiecare zi calendaristică din suma datorată. La caz, penalitatea urmează a fi calculată de la expirarea datei de 15 decembrie 2016, astfel, din data de 16 decembrie 2016 SC „Agrosudresurs” SRL fiind pusă în întârziere.

Reclamanta a relevat că, la 14 septembrie 2017, a expediat pârâtei reclamația, prin care i-a cerut de a efectua plata.

La fel, în opinia reclamantei, SC „Agrosudresurs” SRL urmează să-i plătească suma de 369 506,10 lei, cu titlu de penalitate calculată pentru neexecutarea în termen a obligațiilor de plată conform contractului, precum și suma de 165 518,50 de lei cu titlu de dobândă de întârziere.

Reclamanta CȘP „Protecția Plantelor” SRL a solicitat prin cererea de chemare în judecată încasarea de la SC „Agrosudresurs” SRL a datoriei în valoare de 1 026 405,83 de lei, penalității contractuale în sumă de 369 506,10 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 165 518,47 de lei, precum și compensarea cheltuielilor judiciare.

Prin încheierea din 07 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins cererea reprezentantului SC „Agrosudresurs” SRL privind transmiterea spre conexare a pricinii civile la cererea de chemare în judecată înaintată de CȘP „Protecția Plantelor” SRL împotriva SC „Agrosudresurs” SRL cu privire la încasarea datoriei la pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de SC „Agrosudresurs” SRL și SRL „Agrogled” împotriva CȘP „Protecția Plantelor” SRL și IP „Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare” cu privire la repararea prejudiciului cauzat în urma executării necorespunzătoare a obligațiilor asumate.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de CȘP „Protecția Plantelor” SRL.

S-a încasat de la SC „Agrosudresurs” SRL în beneficiul CȘP „Protecția Plantelor” SRL datoria în mărime de 1 026 405,83 de lei, penalitatea în sumă de 369 506,10 lei, dobânda de întârziere în sumă de 305 348,71 de lei, precum și cheltuielile de judecată compusă din taxa de stat în mărime de 50 000 de lei, cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 7 000 de lei, în total suma de 1 758 260,60 de lei.

În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de SC „Agrosudresurs” SRL (vol. V, f.d. 219).

S-a casat încheierea din 07 noiembrie 2018 și hotărârea din 12 decembrie 2018 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a trimis cauza spre rejudecare la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

La 20 ianuarie 2023, CȘP „Protecția Plantelor” SRL, reprezentată de avocatul Serghei Leontean, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 449 lit.b) din Codul de procedură civilă (vol. VII, f.d. 133, 135-136 recto-verso).

În motivarea cererii de revizuire a indicat că, instanța de apel a interpretat într-o manieră distorsionată prevederile art. 388 din Codul de procedură civilă, fapt care

a dus la emiterea unei decizii vădit ilegale.

Revizuenta a considerat că, soluția instanței de apel este un precedent vicios și foarte periculos, deoarece, în asemenea situații, părțile pot face uz cu rea-credință de drepturile sale procesuale și pot crea litigii în scopul de a restitui la rejudecare cauza aflată în examinare în instanța de apel.

În acest sens, revizuenta a făcut referire la jurisprudența Curții de Apel Chișinău în dosarul nr. 2ac-196/19 și a Curții Supreme de Justiție în dosarul nr. 2rac-14/2020, care sunt spețe identice, însă cu soluții diferite.

În opinia revizuintei, decizia Curții Supreme de Justiție în dosarul nr. 2rac-14/2020 constituie o circumstanță nouă, care prin prisma art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă servește temei de retractare a deciziei din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și redeschidere a procedurii judiciare.

Prin încheierea din 29 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de avocatul Serghei Leontean în interesele CȘP „Protecția Plantelor” SRL împotriva deciziei din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău (vol. VII, f.d. 173-180 recto-verso).

La 21 iulie 2023, CȘP „Protecția Plantelor” SRL, reprezentată de avocatul Serghei Leontean, a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, cerere de recurs împotriva încheierii din 29 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a încheierii recurate (vol. VIII, f.d. 99, 100-101 recto-verso).

În motivarea recursului a reiterat etapele procedurale de judecare a prezentei cauzei, precum și temeiurile de fapt cuprinse în cererea de revizuire, suplimentar invocând că încheierea instanței de revizuire este ilegală și abuzivă, iar CȘP „Protecția Plantelor” SRL nu solicită rejudecarea cauzei, nu dorește să aducă ingerință asupra securității raportului juridic, doar afirmă că există temei de retractare și solicită redeschiderea procesului în vederea corectării unei erori judiciare ce rezultă din circumstanțe necunoscute instanței la momentul judecării cauzei.

La 16 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a notificat intimatelor SC „Agrosudresurs” SRL și SC „Agrosudresurs” SRL recursul motivat depus de CȘP „Protecția Plantelor” SRL, reprezentată de avocatul Serghei Leontean, împotriva încheierii din 29 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău (vol. VIII, f.d. 104). Însă, până la examinarea recursului, intimatele nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Conform articolului 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În corespundere cu art. 426 alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 29 mai 2023. Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc cu numărul de ieșire nr. 5806, copia încheierii motivate din 29 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expeditată în adresa participanților la proces pentru notificare la 16 iunie 2023 (vol. VII, f.d. 181), însă, din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul când încheierea instanței

de apel a fost comunicată efectiv recurentei. Astfel, se consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de recurentă și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Instanța de recurs învederează că, în sensul Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă, revizuirea face parte din categoria căilor extraordinare de atac, de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, cererea de revizuire depusă de CȘP „Protecția Plantelor” SRL, reprezentată de avocatul Serghei Leontean, este întemeiată în baza art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, care stipulează că revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, circumstanțele nou-descoperite, în sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

Astfel, pentru invocarea acestui temei de revizuire, este necesar ca circumstanța nouă să îndeplinească două condiții esențiale și cumulative: 1) să existe anterior pronunțării hotărârii; și 2) să-i devină cunoscută revizuentului ulterior pronunțării hotărârii.

Circumstanțele nou-descoperite sau faptele esențiale ale cauzei, în sens procesual, trebuie să constituie obiect al probării existenței sau lipsei faptelor juridice privind apariția, modificarea sau stingerea raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, în condițiile speței, drept circumstanță nou-descoperită, revizuenta CȘP „Protecția Plantelor” SRL a invocat jurisprudența Curții de Apel Chișinău în dosarul nr. 2ac-196/19 și a Curții Supreme de Justiție în dosarul nr. 2rac-14/2020. Astfel, în opinia revizuyentei, decizia Curții Supreme de Justiție în dosarul nr. 2rac-14/2020 constituie o circumstanță nouă, care prin prisma art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă

servește temei de retractare a deciziei din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și redeschidere a procedurii judiciare.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, nici actul procedural de dispoziție al Curții de Apel Chișinău în dosarul nr. 2ac-196/19, nici decizia Curții Supreme de Justiție în dosarul nr. 2rac-14/2020 nu constituie circumstanțe nou-descoperite, deoarece nu corespund cerinței să existe anterior pronunțării hotărârii pe fondul litigiului civil, dar să devină cunoscute revizuentei ulterior pronunțării hotărârii. Ba mai mult ca atât, aceste acte nu fac parte din obiectul probei în prezenta speță, adică nu se referă la faptele juridice *lato sensu* din care izvorăsc drepturile și obligațiile cu privire la care părțile se află în litigiu. În consecință, actele la care face referire revizuenta și pe care-și întemeiază cererea de revizuire nu corespund condițiilor obligatorii pentru a putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, actul procedural de dispoziție al Curții de Apel Chișinău în dosarul nr. 2ac-196/19, nici decizia Curții Supreme de Justiție în dosarul nr. 2rac-14/2020 nu pot constitui obiect al probației în prezenta speță, deoarece nu existau la momentul judecării fondului prezentei cauze civile și nici nu se referă la fondul acesteia, iar în consecință nu sunt în stare de a influența adoptarea unei alte soluții decât cea pronunțată prin decizia din 02 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Pertinentă speței Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră și jurisprudența CtEDO, în care Înalta Curte a reiterat că, dreptul la o instanță garantat de art. 6 §1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare a cauzei. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară prin circumstanțele unui caracter esențial și imperios (Josan v. Moldova, nr. 37431/02, §25; Brumărescu v. România, nr. 28342/95, §61; Ryabykh v. Rusia, nr. 52854/99, §52).

Din considerentele menționate supra și având în vedere că încheierea din 29 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă cu respectarea normelor de drept procedural pertinente speței, iar recurenta nu a adus în fața instanței de recurs argumente elocvente în sensul demonstrării netemeinicii actului judecătoresc recurat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de CȘP „Protecția Plantelor” SRL, reprezentată de avocatul Serghei Leontean și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Centrul Științifico-Practic „Protecția

Plantelor” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Serghei Leontean.

Se menține încheierea din 29 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Centrul Științifico-Practic „Protecția Plantelor” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății Comerciale „Agrosudresurs” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzilor și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Stela Procopciuc

judecătorii

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni